

ניסויים במנגו באזור דרום רמת הגולן

דו"ח לשנת 2000

יצחק אדטו

מו"פ צפון

ועדת מגדלי סובטרופיים רמת הגולן

מחירי המנגו בשווקי אירופה היו סבירים, אולם עקב שערי החליפין הנמוכים ירד המחיר לק"ג למגדל. אולם היבול לדונם נמצא בקו עליה והוא קיזז חלק מהבעיה שנוצרה, כך שהפדיון נותר כזה שמאפשר למגדלים להישאר רווחיים, תוך כדי ההתקדמות להשגות היעדים שהם קבעו ואשר המו"פ מנסה להגיע אליהם.

עדיין נותרו בעיות מספר כגון: עיצוב העץ, שיפור הפריחה, שיפור החנטה, הקטנת נשירת החנטים, ומעל לכל – הצורך להגיע לתפוקה גבוהה לקוב מים עקב המחסור במי השקיה לחקלאות.

בחלק מהנושאים ישנה התקדמות, אולם עדיין איננו רואים פריצת דרך חדשה שתאפשר להגיע ליעדים שנקבעו במהירות. ההתקדמות תמשיך להיות איטית אולם מתמדת.

יצחק אדטו

תוכן העניינים:

3	שיפור הצימוח ובריאות העץ
4	▪ הקטנת צריכת המים של מנגו
6	הטיפול במטע המנגו לאחר הקטיף לשם שמירה על מטע פתוח ולהעלאת יבולים
7	▪ ריסוסי הזנה במאיה לאחר הגיזום
9	▪ ריסוסי הזנה בזן קיט
11	▪ גיזום ידני וממוכן של הזן קיט במועדים שונים
14	שיפור איכות הפרי ותכונותיו לאחר הקטיף
15	▪ הגדלת הפרי ע"י חומרי צמיחה בזן מאיה
17	▪ הארכת עונת הקטיף במאיה לצורכי הגדלת הפרי והשיווק
19	▪ הקטנת הפרי בזן קיט ע"י הדרנול
23	▪ שיפור הצבע בזן קיט ע"י הרעבה לחנקן קרקעי ותוספת אשלגן
27	שיפור הפוריות והעלאת היבולים במנגו ע"י טיפולים לשיפור הפריחה
28	▪ ריסוסים לשיפור החנטה ולהקטנת הנשירה בזן מאיה
30	▪ הקטנת הנשירה של פירות בקיץ בזן קיט

שיפור הצימוח ובריאות העץ

הקטנת צריכת המים של מנגו (פיתוח 1)

זוהי תכנית חדשה אשר אמורה להתבצע במטע המנגו של רמת מגשימים בבטיחה בחלקה של הזן קנט.

בשנת 2000 – הועמד הנסיון אולם לא במלואו וזוהי שנת הרצה של המערכת. אין להתייחס לתוצאות אפילו לא כתוצאות ביניים והן מובאות כאן רק למען הדיווח על מה שנעשה.

הטיפולים:

1. השקייה "מיטבית" – ההשקייה המיטבית אמורה להיות ברמה שתמנע עקה כפי שהיא נמדדת עפ"י הדנדרומטרים שעל הגזע בעצי הביקורת. המנה היומית והשנתית של המים היא תוצאתית ונקבעת כ- 100%.

טיפולים שניתנו ע"ג העצים שבטיפול השקיה זה הם:

하나. ריסוס בבנזיל אדנין אחת לשבועיים – 5 ח"מ.

둘. ריסוס בבנזיל אדנין אחת לחודש – 30 ח"מ.

셋. ריסוס ב-CPPU אחת לחודש – 5 ח"מ.

넷. ביקורת.

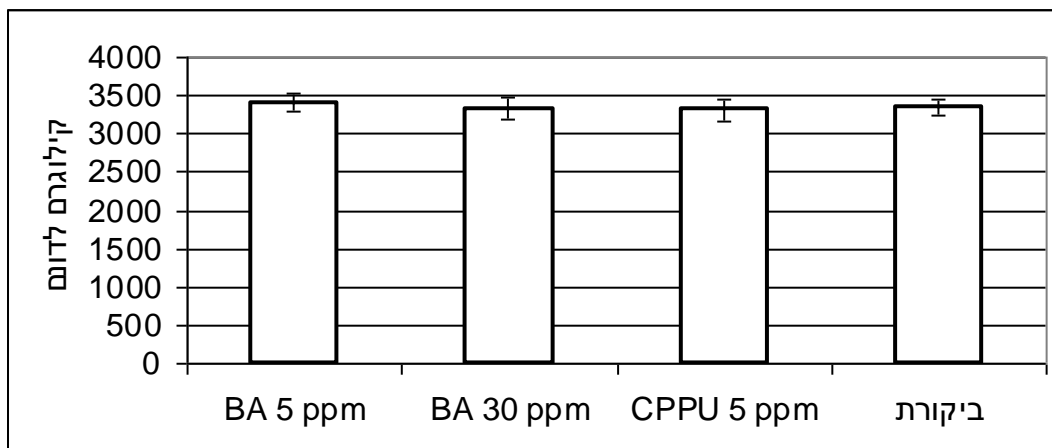
המבנה היה בחמישה בלוקים. 10 עצים לחזרה. הריסוס ב- 150 ל"ד' + משטח אגרל 0.05%.

2. השקיה ב- 70% מהמנה שנקבעה כמיטבית: הטיפולים ושאר מרכיבי הניסוי כמו בסעיף א'.

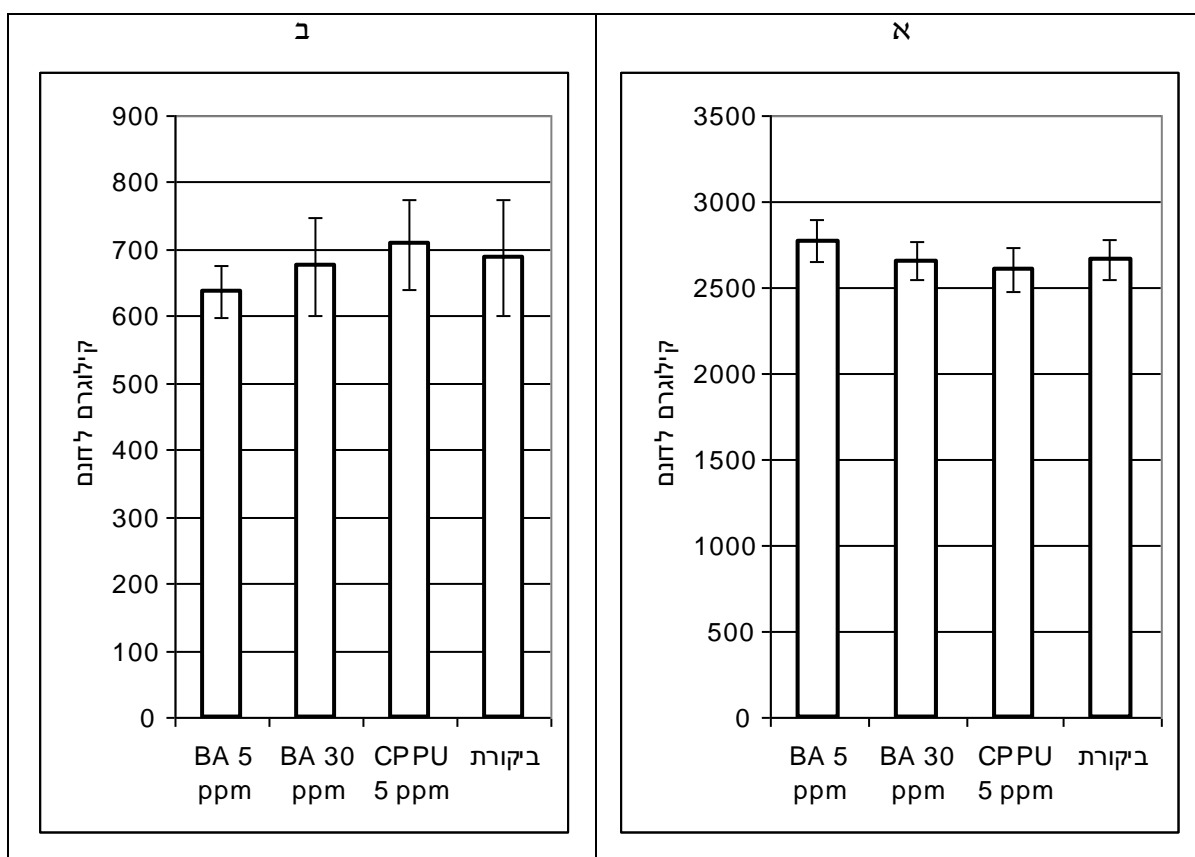
התוצאות מראות שלא היה הבדל בקריאות הדנדרומטרים בין טיפולי הריסוס השונים. בשנה זו – הניסוי התבצע אך ורק בהשקיה המיטבית, דהיינו – השקיה של 10%. ההשקיה בחלקת ה- 70% לא התבצעה השנה ולא התבצעו שם מדידות.

היבול בחלקה היה די גבוה והגיע לכ- 3,350 ק"ג/ד' בביקורת. רק הריסוס בבנזיל אדנין בריכוז 5 ח"מ הראה נטיה כלשהי (לא מובהקת) ליבול גבוה במעט והוא עמד על 3,410 ק"ג/ד' (ציור 1). בציור 2 א' – היבול של הפרי הגדול מ-450 גר"פרי היה 2,660 ק"ג/ד' בביקורת, ואילו בבנזיל אדנין 5 ח"מ הוא עמד על 2,770 ק"ג/ד', דהיינו – כ- 110 ק"ג/ד' יותר. זוהי תוצאה לא מובהקת, אולם היא גבוהה מההפרש ביבול הכללי. יבול הפרי הקטן היה נמוך ב-BA 5 ח"מ בכ- 10% לעומת הביקורת (ציור 2ב').

כאמור, אין להתייחס לתוצאות ויש לבצע את הניסוי במלואו כולל מעכבים לאורך העונה – בשנת 2001.

צורך 1: טיפולי ריסוס בציטוקינינים בחלקת מנגו מהזן קנט והשפעתם על היבול הכללי. רמת מגשימים, 2000.

צורך 2: טיפולי ריסוס בציטוקינינים בחלקת מנגו מהזן קנט והשפעתם על היבול של פרי גדול מ-450 גר' (א') ועל היבול של פרי קטן מ-450 גר' (ב'). רמת מגשימים, 2000.

**הטיפול במטע המנגו לאחר הקטיף
לשם שמירה על מטע פתוח ולהעלאת יבולים**

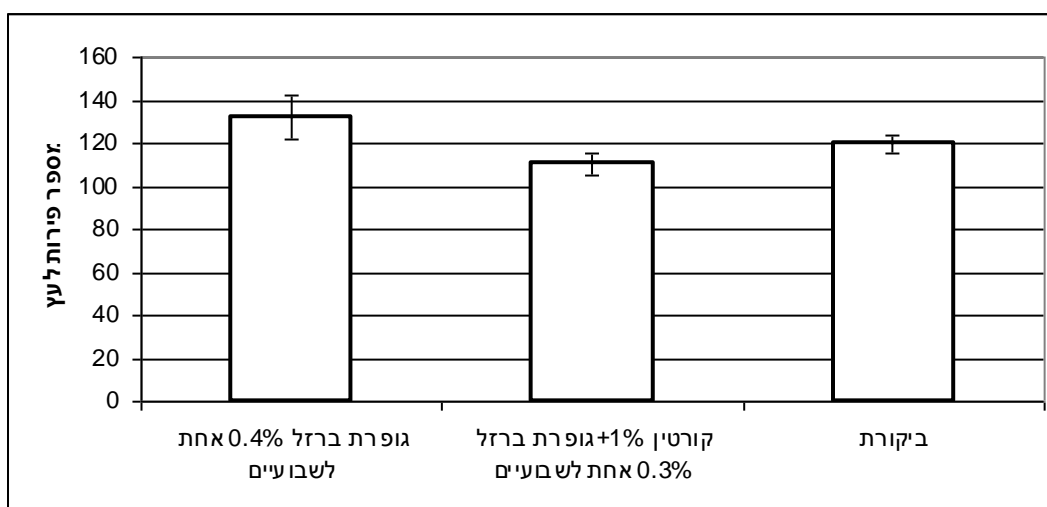
ריסוסי הזנה במאיה לאחר הגיזום (פיתוח 1)

ניסוי זה מתבצע בשנה הראשונה במטע רמת מגשימים בבטיחה.

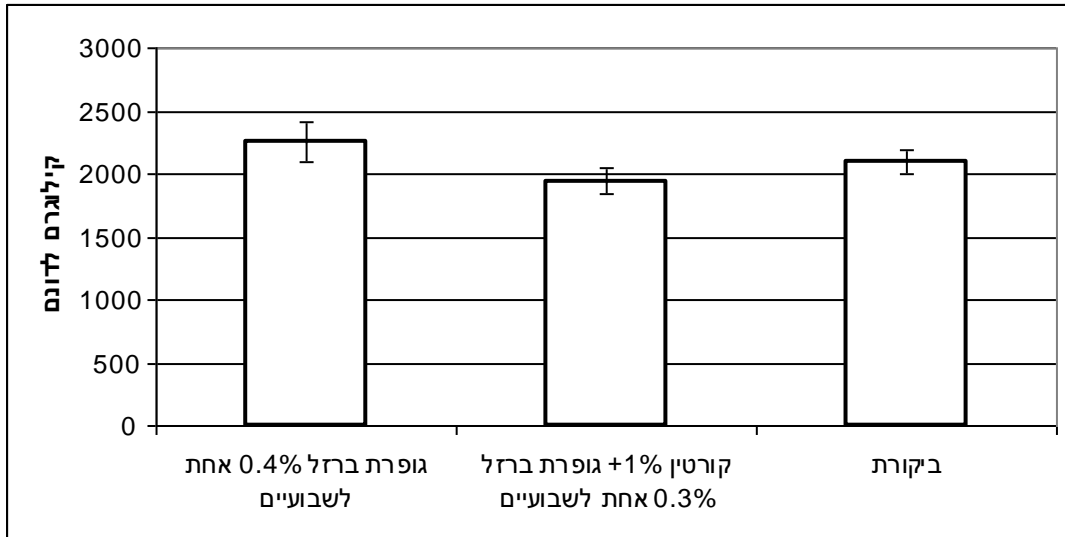
הטיפולים:

1. ריסוס בגופרת ברזל 0.4% אחת לשבועיים מאחרי הגיזום ועד לדצמבר.
2. ריסוס בגופרת ברזל 0.3% + קורטין 1% אחת לשבועיים.
3. ביקורת.

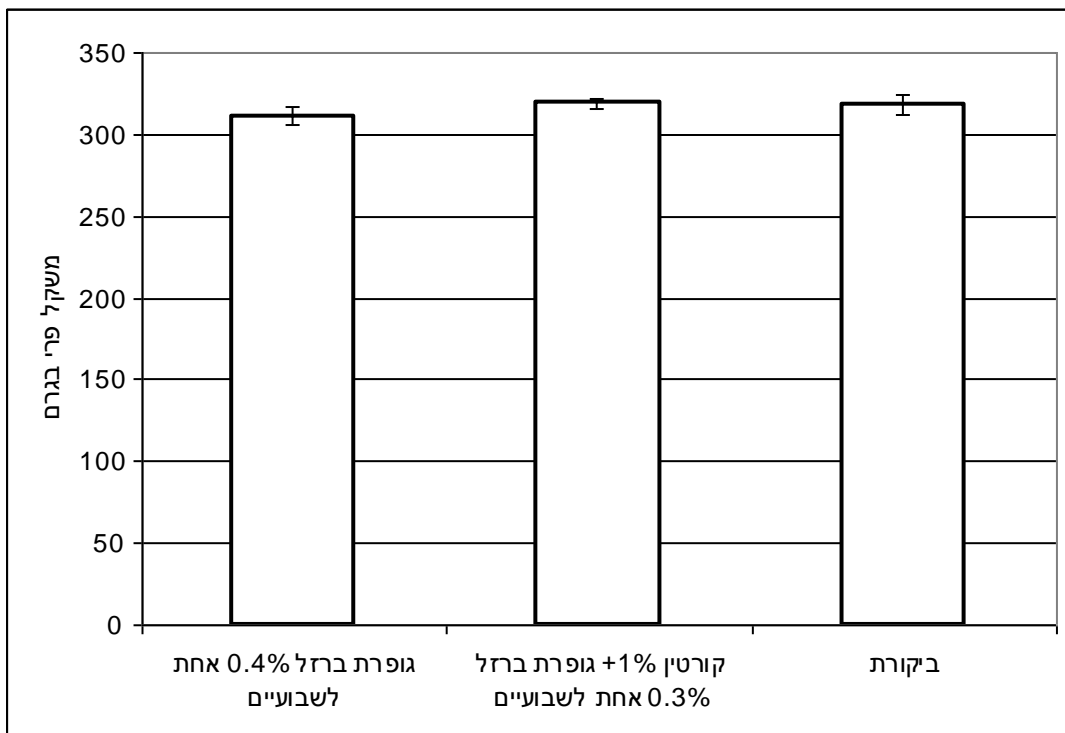
הנסוי התבצע בחמישה בלוקים, עם 5 עצים לחזרה. בציור 1 ניתן לראות שריסוסים בגופרת ברזל בריכוז של 0.4% אחת לשבועיים – גרמו לתוספת ממוצעת של כ-10 פירות לעץ (ציור 1) שהם כ-160 ק"ג/ד' תוספת ביבול הכללי לדונם (ציור 2). תוספת יבול זו – ככל שהיא נמוכה ולא מובהקת היתה ככל הנראה, הגורם למשקל ממוצע נמוך יותר של הפרי הבודד בטיפול של גופרת ברזל (ציור 3). ההפרש במשקל לא היה אלא כ-6 גר' לפרי, אולם נראה שההשפעה היא אמיתית ויש נטיה למובהקות.

ציור 1: ריסוסים בחומרי הזנה לאחר הגיזום של הזן מאיה והשפעתם על מס' הפירות לעץ בעונה שלאחר מכן. רמת מגשימים, 2000.

ציון 2: ריסוסים בחומרי הזנה לאחר הגיזום של הזן מאיה והשפעתם על היבול הכללי בשנה שלאחר מכן. רמת מגשימים, 2000

ציון 3: ריסוסים בחומרי הזנה לאחר הגיזום של הזן מאיה והשפעתם על משקל הפרי הבודד הממוצע בשנה שלאחר מכן. רמת מגשימים, 2000.

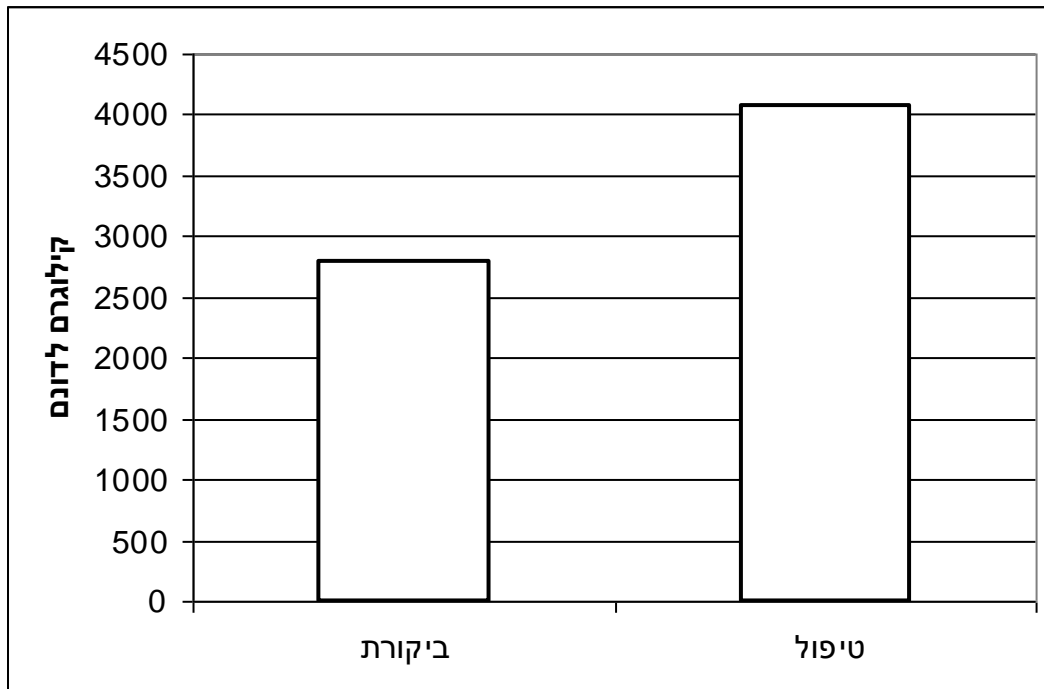
המסקנות מן הניסוי הזה הן שיש לבחון אספקת ברזל למאיה לאחר הקטיף – הן כתוספת קרקעית והן בריסוסים יותר אינטנסיביים (בריכוז ואו בתכיפות), אולם בגלל ירידת גודל הפרי, אשר מלווה את העליה ביבול יש לשקול גם אפשרות של שילוב הטיפולים האלה – בטיפולים אחרים להגדלת הפרי אם ע"י הגדלה ישירה ואם ע"י דחיית קטיף הפרי.

ריסוסי הזנה בזן קיט (מודל 1)

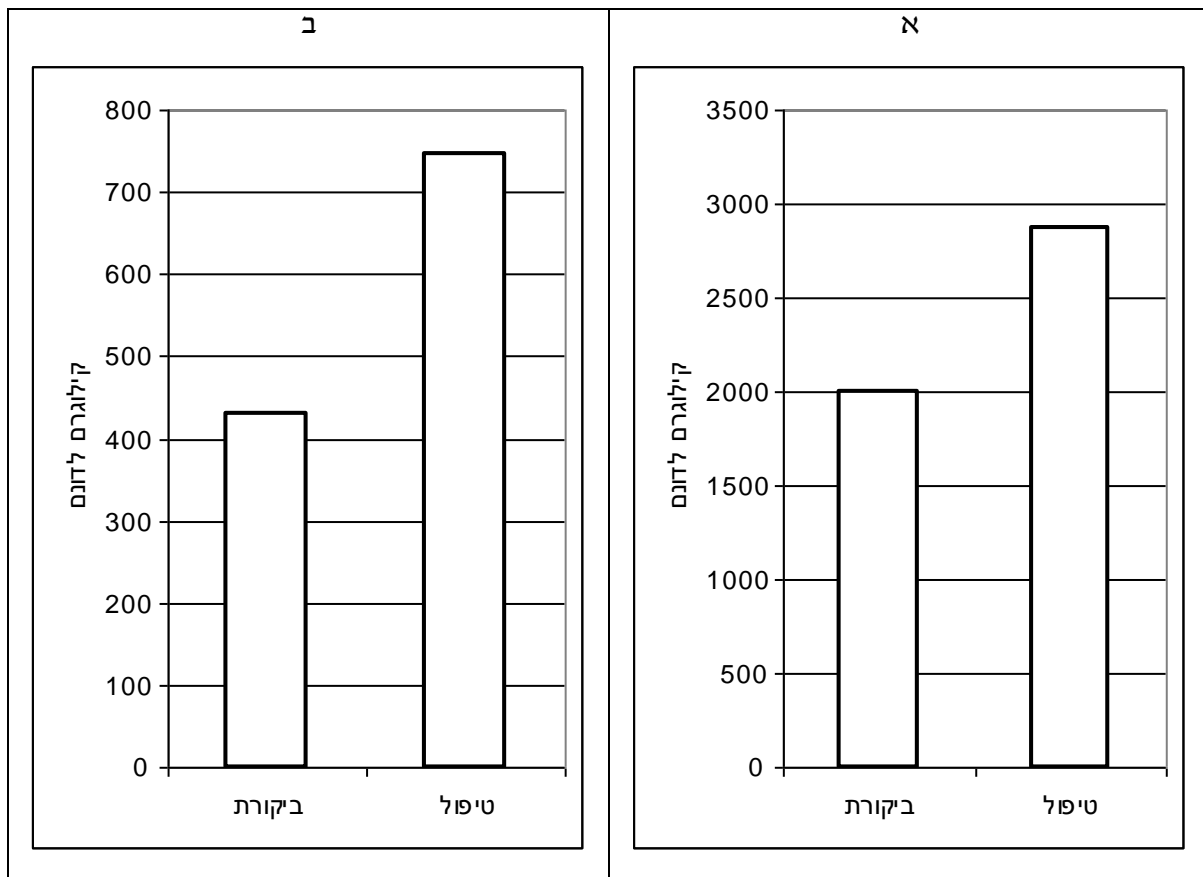
הטיפול שהתבצע בחלקת קיט של קשת בבטייחה הוא ריסוס בתערובת של 1.5% אוריאה, 0.3% גופרת ברזל ו-1% קורטין ואגרל 0.05% כמשטח. הנפח היה 150 ל"ד'. הריסוס ניתן מלאחר הגיזום בספטמבר ועד לינואר – אחת לשבועיים.

התוצאות של היבול הכללי (ציור 1) מראות תוספת של כ-1,300 ק"ג/ד' בחלקה שטופלה בחומרי ההזנה. התוצאות של יבול הפרי בגודל האופטימלי 6-9 מראות תוספת של 870 ק"ג/ד' בחלקה שטופלה בחומרי ההזנה (ציור 2א') ותוספת של 320 ק"ג/ד' של הפרי בגודל 10-12 (ציור 2ב').

יתכן וניתן לאמת את הפרוטוקול הנ"ל ולבצע בשנה הבאה מספר גדול של חלקות מודל בכל אזורי הגידול של המו"פ.

ציור 1: ריסוסי הזנה חוזרים אחת לשבועיים בזן קיט והשפעתם על היבול הכללי. קשת 2000.

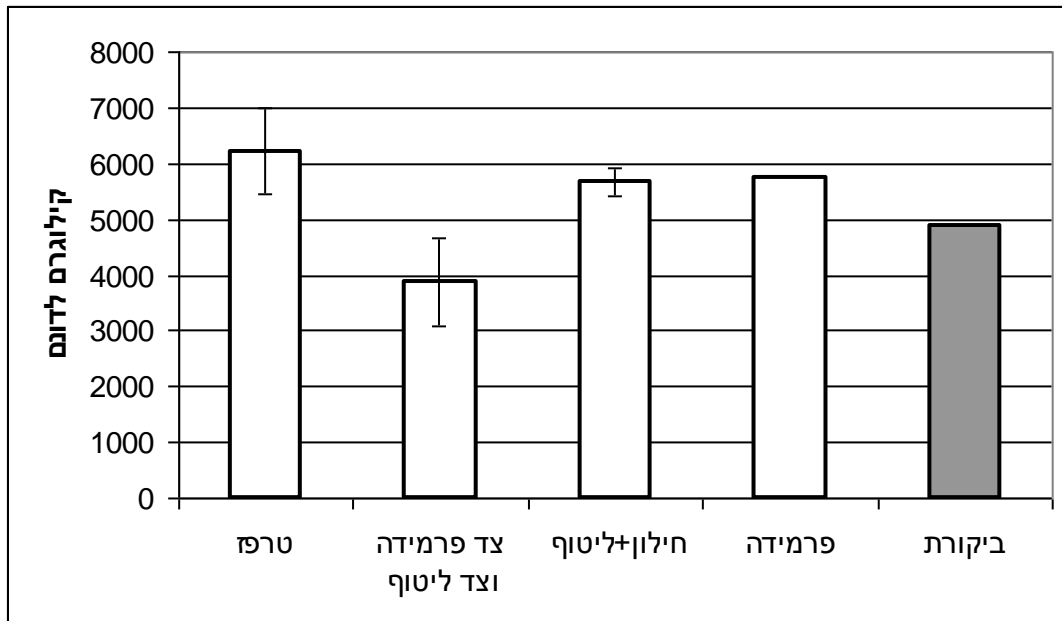
ציור 2: ריסוסי הזנה חוזרים אחת לשבועיים בזן קיט והשפעתם על היבול של פרי בגודל 6-9 (א') ועל היבול של פרי בגודל 10-12 (ב'). קשת 2000.

גיזום ידני וממוכן של הזן קיט במועדים שונים (פיתוח 2)

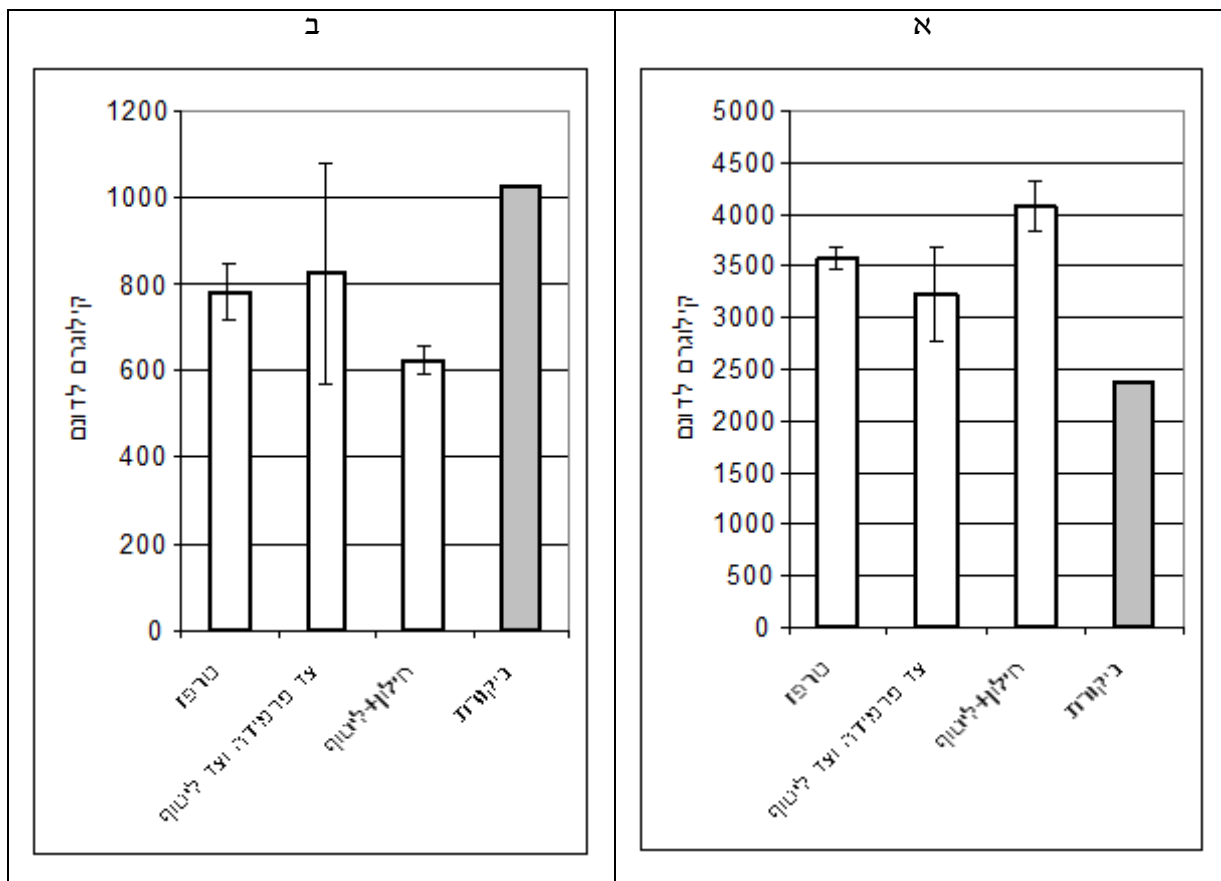
זהו ניסוי נמשך ונבדקים בו הטיפולים הבאים :

1. פירמידה שבוצעה בשנת 1998 ברוחב של 3 מ' בבסיסה ו-4 מ' גובהה. השנה התבצעו תיקונים ידניים קלים בלבד.
2. גיזום טרפז על בסיס ברוחב 3 מ'. גיזום זה התבצע גם הוא בשנה הקודמת – שנת 1998, ואילו בשנת 1999 התבצע גיזום ידני קל לתיקונים לצורה המקורית בלבד. גיזום זה מתבצע בדצמבר כל שנה.
3. גיזום צד אחד בשיפוע חזק כדוגמת הפירדמידה ואילו הצד השני של העצים נגזם באופן קל. כל זה נעשה ב-1998, ואילו ב-1999 בוצע גיזום קל בלבד – באופן ידני.
4. גיזום ידני קל (ליטוף) וביצוע של חילון מדי שנה בשנה.

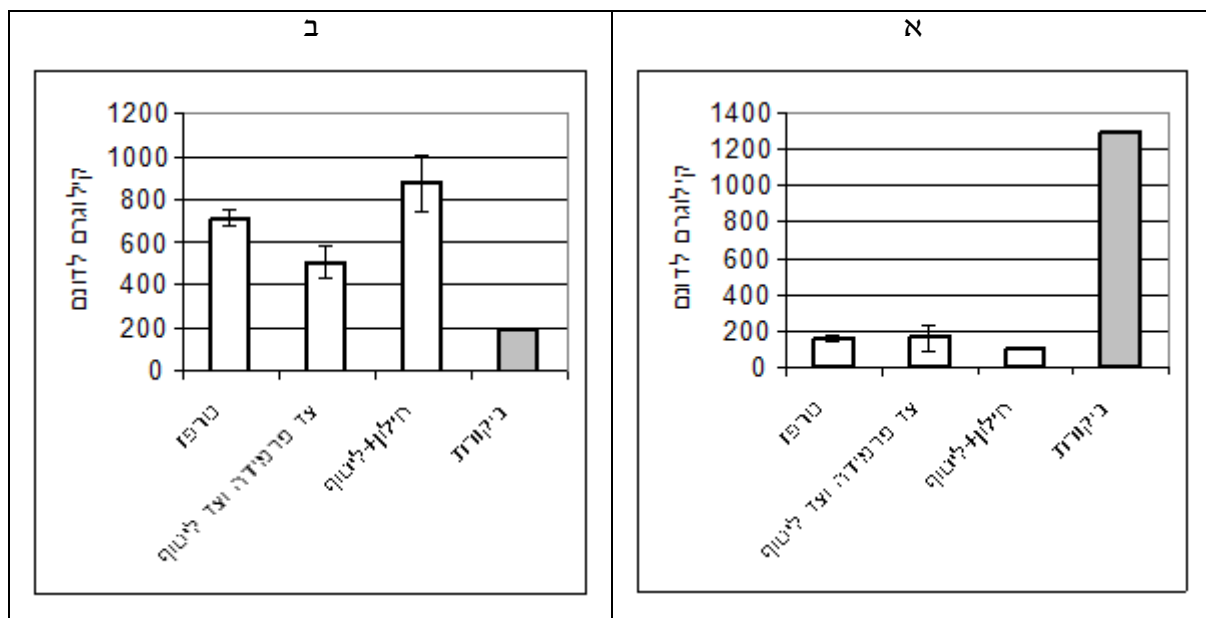
כמו כן היה טיפול נוסף בתור רפרנס והוא עצים של המטע המסחרי.
היו 4 חזרות בטיפולים השונים מלבד בפירמידה – שם אין חזרות.

ציור 1: ההשפעה של גיזומים שונים בזן קיט שנעשו בשנת 1998 (סתיו) ותוקנו ידנית בשנת 1999 על היבול הכללי. ר. מגשימים, 2000.

צור 2: ההשפעה של גיזומים שונים בזן קיט שנעשו בשנת 1998 (סתיו) ותוקנו ידנית בשנת 1999 על היבול של פרי בגודל 6-9 (א') ועל היבול של פרי בגודל 10-12 (ב'). ר. מגשימים, 2000.

צור 3: ההשפעה של גיזומים שונים בזן קיט שנעשו בשנת 1998 (סתיו) ותוקנו ידנית בשנת 1999 על היבול של פרי קטן מגודל 12 (א') ועל היבול של פרי גדול מגודל 6 (ב'). ר. מגשימים, 2000.

התוצאות של היבול הכללי (ציור 1) מעניינות ביותר והן מראות יתרון די ברור לגיזום הטרפז שהתבצע בדצמבר. גם טיפול הביקורת – שהוא הגיזום המשקי – מפגר אחרי שלושה מבין הטיפולים בפער של 800-1,200 ק"ג/ד' (ציור 1).

טיפול "החילון+ליטוף" מראה יתרון ביבול של פרי בגודל 6-9 (ציור 2א'), אולם הוא בחסרון כאשר מדובר בפרי גדול מאוד (ציור 3 ב'). מעניין לציין את ריבוי הפרי הקטן בביקורת המשקית (ציור 3א').

נראה – שבנתיים ניתן להמליץ על גיזומי דצמבר, אולם יש להמשיך ולבחון את צורות הגיזום השונות עד שיתייצבו לאורך השנים.

שיפור איכות הפרי ותכונותיו לאחר הקטיף

הגדלת הפרי ע"י חומרי צמיחה בזן מאיה (פיתוח 1)

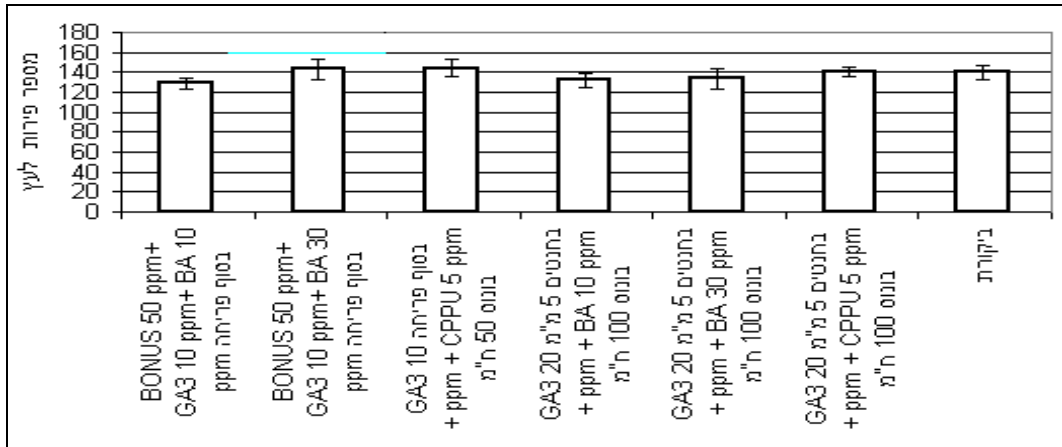
זהו ניסוי חשוב, אשר מתבצע בשנתו הראשונה במטע רמת מגשימים בבטייחה.

הטיפולים:

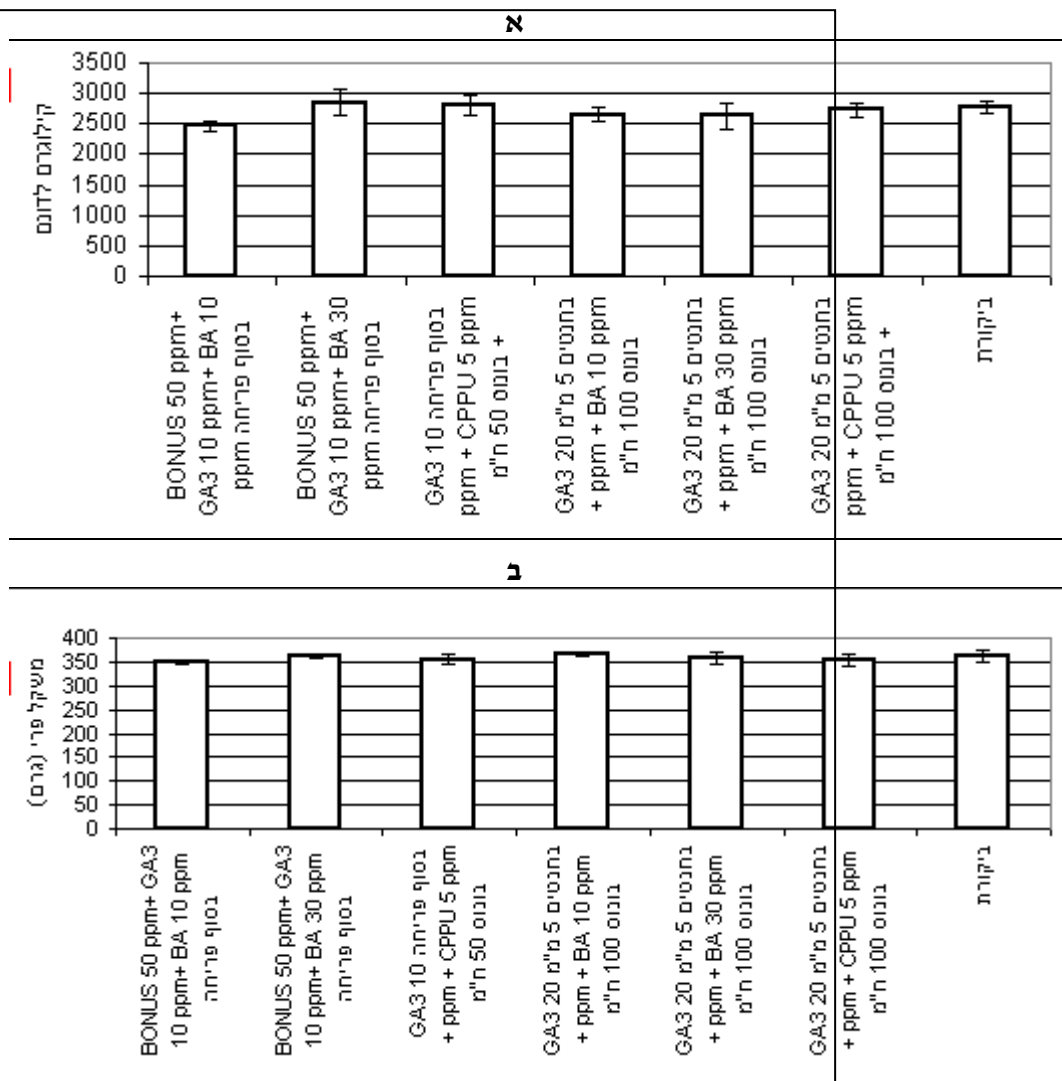
1. ריסוס BA 10 ח"מ + GA 10 ח"מ + בונוס 50 ח"מ בסוף פריחה.
2. ריסוס BA 30 ח"מ + GA 10 ח"מ + בונוס 50 ח"מ בסוף פריחה.
3. ריסוס CPPU 5 ח"מ + GA 10 ח"מ + בונוס 50 ח"מ בסוף פריחה.
4. ריסוס BA 10 ח"מ + GA 20 ח"מ + בונוס 100 ח"מ בחנטים 5 מ"מ.
5. ריסוס BA 30 ח"מ + GA 20 ח"מ + בונוס 100 ח"מ בחנטים 5 מ"מ.
6. ריסוס CPPU 5 ח"מ + GA 20 ח"מ + בונוס 100 ח"מ בחנטים 5 מ"מ.
7. ביקורת.

הריסוסים בוצעו ב-150 ל"ד' עם משטח אגרל 0.05%.
המבנה היה ב-6 בלוקים עם עץ אחד לחזרה.

התוצאות מראות על השפעות קלות בלבד ובלתי מובהקות. בציור 1 נראית ירידה קלה מאוד (כ-10 פירות לעץ) בטיפול הראשון.
בציור 2 א' נראה שהטיפול הראשון נמוך בכ-500 ק"ג/ד' באופן מובהק מזה של הביקורת.
גם משקל הפרי הממוצע לא הושפע מהטיפולים (ציור 2 ב') השונים ולכן ניתן לסכם ולומר שאין בהרכבים, בריכוזים ובעיתויים שבוצעו משום כיוון לפתרון הבעיה.

צור 1: ריסוסים בחומרי צמיחה שונים בזן מאיה בפריחה ובהתפתחות הפרי והשפעתם על מס' הפירות לעץ. ר. מגשימים, 2000.

צור 2: ריסוסים בחומרי צמיחה שונים בזן מאיה בפריחה ובהתפתחות הפרי והשפעתם על היבול הכללי (א) ועל משקל הפרי הבודד במוצע (ב). ר. מגשימים, 2000.

הארכת עונת הקטיף במאיה לצורכי הגדלת הפרי והשיווק (פיתוח 1)

זהו ניסוי שנערך בפעם הראשונה במטע מרום גולן בבטייחה.

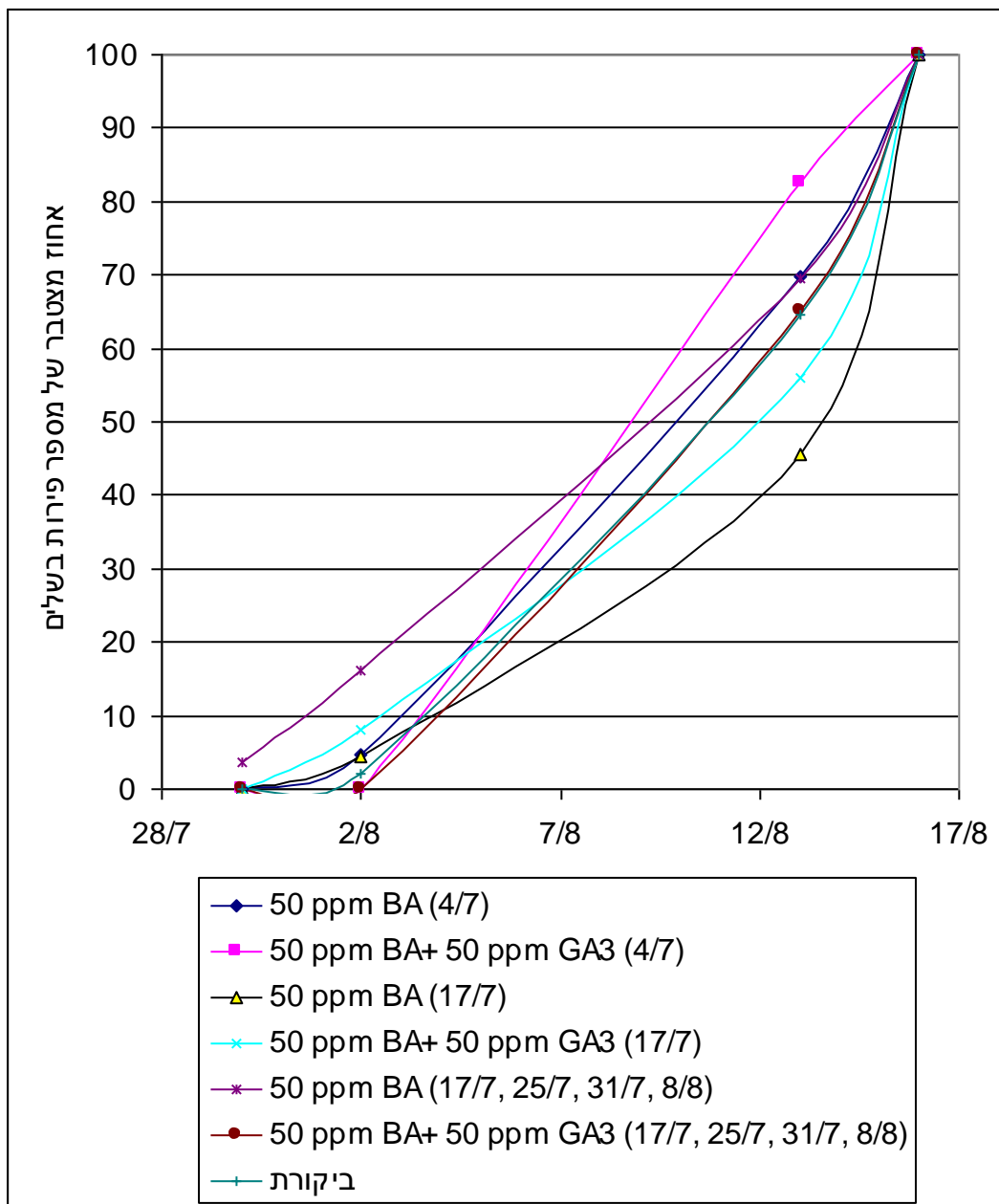
הטיפולים:

1. ריסוס ב-BA 50 ח"מ ב-4/7.
2. ריסוס ב-BA 50 ח"מ + GA 50 ח"מ ב-4/7.
3. ריסוס ב-BA 50 ח"מ ב-17/7.
4. ריסוס ב-BA 50 ח"מ + GA 50 ח"מ ב-17/7.
5. ריסוס ב-BA 50 ח"מ ב-17/7, 27/7, 31/7, 8/8.
6. ריסוס ב-BA 50 ח"מ + GA 50 ח"מ ב-17/7, 27/7, 31/7, 8/8.
7. ביקורת.

הניסוי נערך ב-4 חזרות של עץ אחד.

הריסוסים היו ב-8 ל'עץ ומשטח אגרל 0.05%.

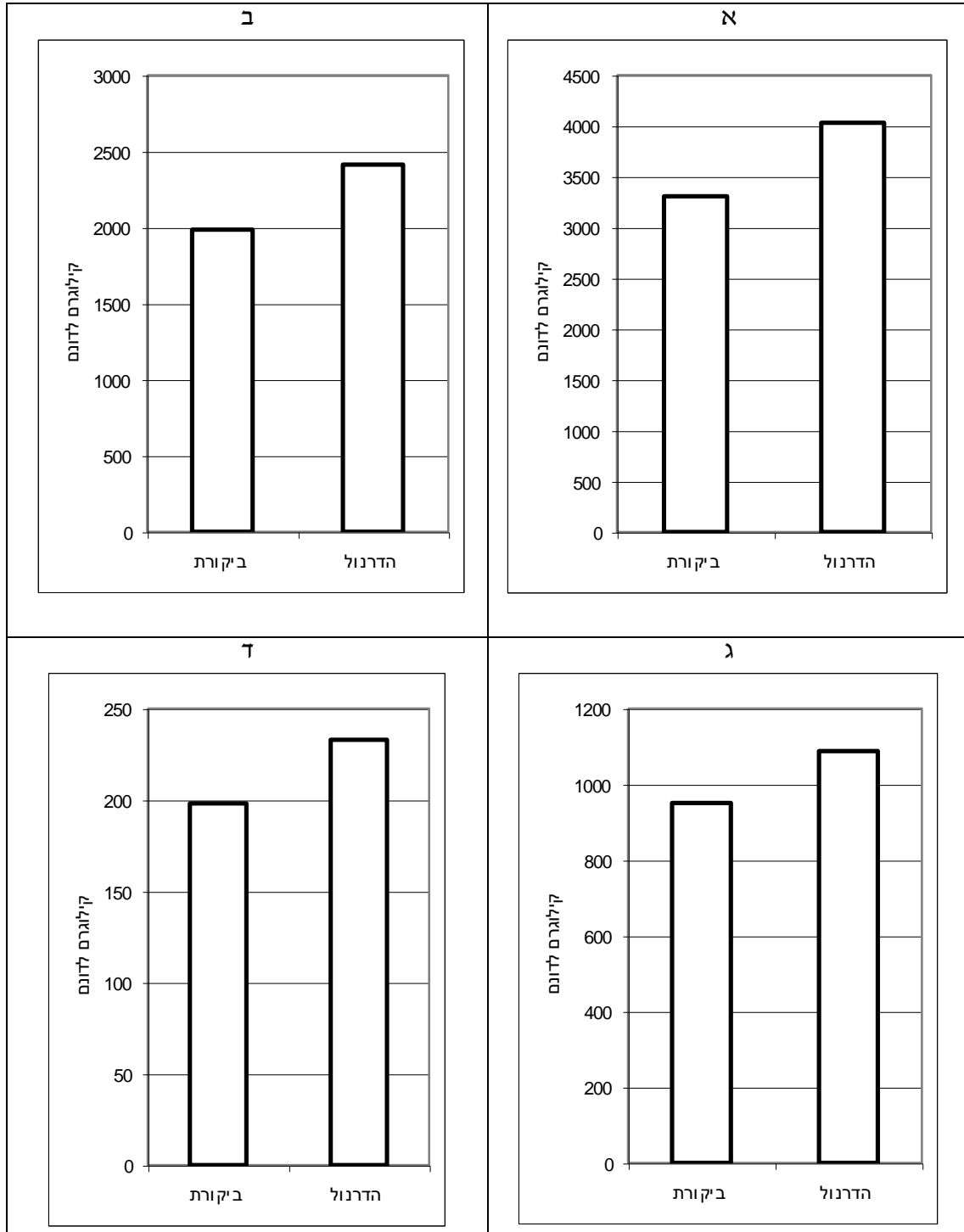
בגלל הקושי הרב שבעריכת המדידות השונות בזמן הקטיף – הסתפקנו בספירת הפירות הבשלים על העץ. התוצאות שמופיעות בציור 1 מראות שישנה דחיה מסוימת של הקטיף בטיפולים החד פעמיים בבנזיל אדנין ובגיברלין, אשר ניתנו ב-17/7/00. היתה לעומת זאת האצה של ההבשלה כאשר הטיפולים ניתנו ב-4/7/00. התוצאות מעניינות – אולם לא ישימות בשלב זה. יש להמשיך ולבחון את הכיוון הזה כיוון שיש צורך בפרישת העונה ונראה שיש סיכוי להגיע לכך.

ציור 1: ריסוסים בחומרי צמיחה שונים במועדים שונים והשפעתם על קצב ההבשלה של פירות מאיה על העץ. מרום גולן, 2000.

הקטנת הפרי בזן קיט ע"י הדרנול (מודל 1)

ברמת מגשימים ניתן ריסוס בהדרנול בריכוז של 10 ח"מ, כאשר החנטיים היו בגודל של כ-3 מ"מ. הטיפול ניתן על כ-290 עצים לעומת 205 עצים שהושארו כביקורת.

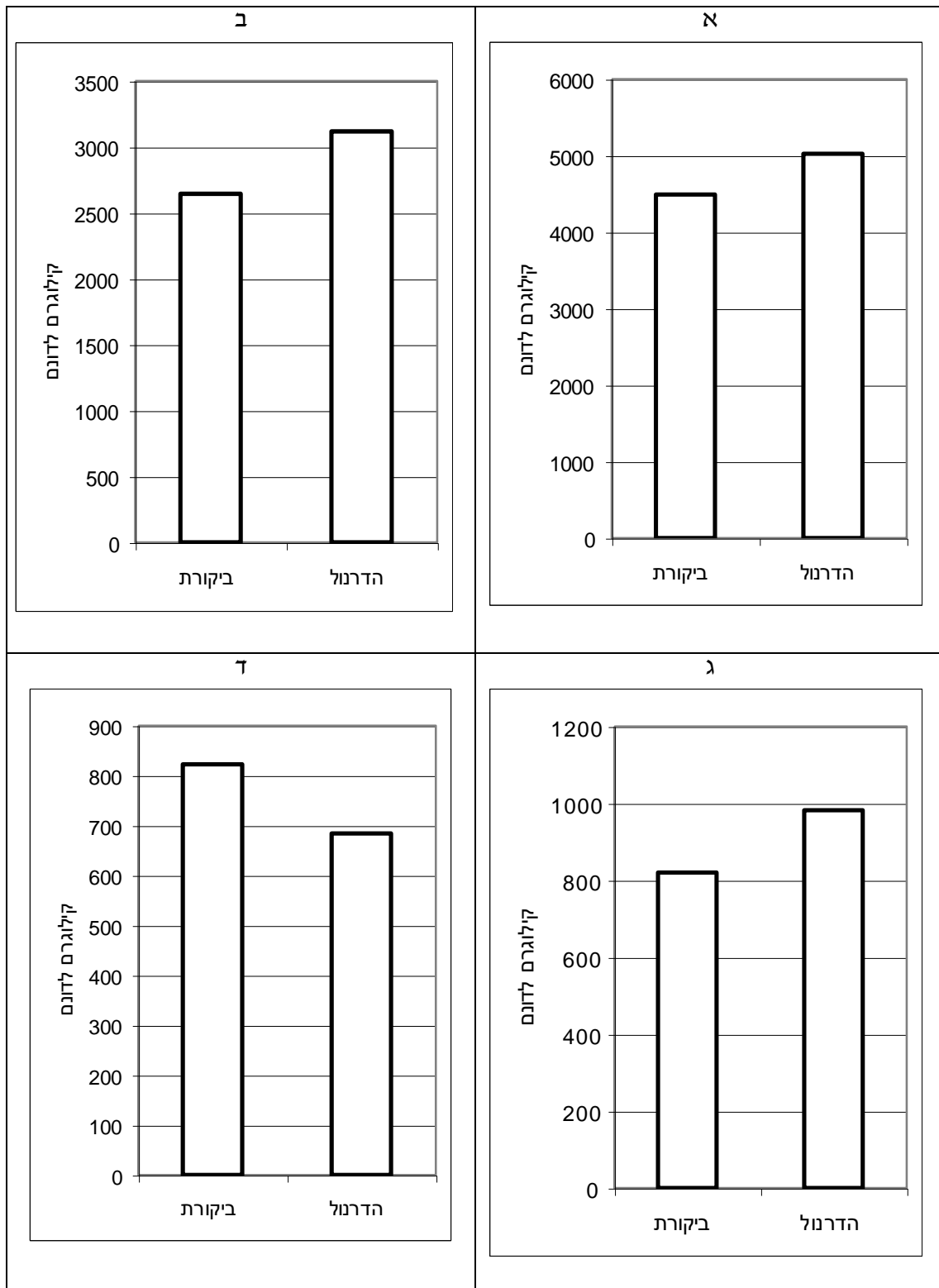

ציור 1: ריסוס בהדרנול על חנטיים צעירים בזן קיט והשפעתו על היבול הכללי (א'), על היבול של גודל 6-9 (ב'), על היבול של גודל 10-12 (ג') ועל היבול של פרי גדול מ-6 (ד'). רמת מגשימים, 2000.

בציור 1 ניתן לראות עליה של כ-600 ק"ג/ד' ביבול הכללי וקרוב ל-500 ק"ג/ד' מתוך זה היו בגודל 6-9, שהוא הגודל הרצוי ביותר. השאר היה בגודל 10-12 לעומת עליה של לא יותר מ-30 ק"ג/ד' בגודל הגדול מאוד שהוא מעל גודל 6 (ציור 1).

ניתן לומר שבאחוזים מהיבול הכללי בשתי החלקות- זו שטופלה בהדרנול וזו ששמשה כביקורת - לא היה הבדל והוא עמד על כ-60%, כלומר – שהיתה עליה ביבול מבלי לשנות את שיעור הפרי הגדול הרצוי ביותר.

במטע של יונתן רוססו בהדרנול (כפי שנעשה ברמת מגשימים) סך של כ-260 עצים ואילו בביקורת הושארו כ-510 עצים.

ציור 2: ריסוס בהדרנול של עצי הזן קיט על חנטיים צעירים והשפעתו על היבול הכללי (א'), על היבול של גודל 6-9 (ב'), על היבול של גודל 10-12 (ג') ועל היבול של פרי גדול מ-6 (ד'). יונתן, 2000.

התוצאות ביונתן דומות לאלו של רמת מגשימים והיבול בחלקת ההדרנול היה גבוה יותר, אולם רק בכ-500 ק"ג/ד'. כ-400 ק"ג/ד' מתוך זה היה פרי בגודל 6-9 (ציור 2).
בביקורת היה יותר פרי גדול מאוד (גדול מ-6) והגיע לכדי 150 ק"ג/ד' (ציור 2 ד').

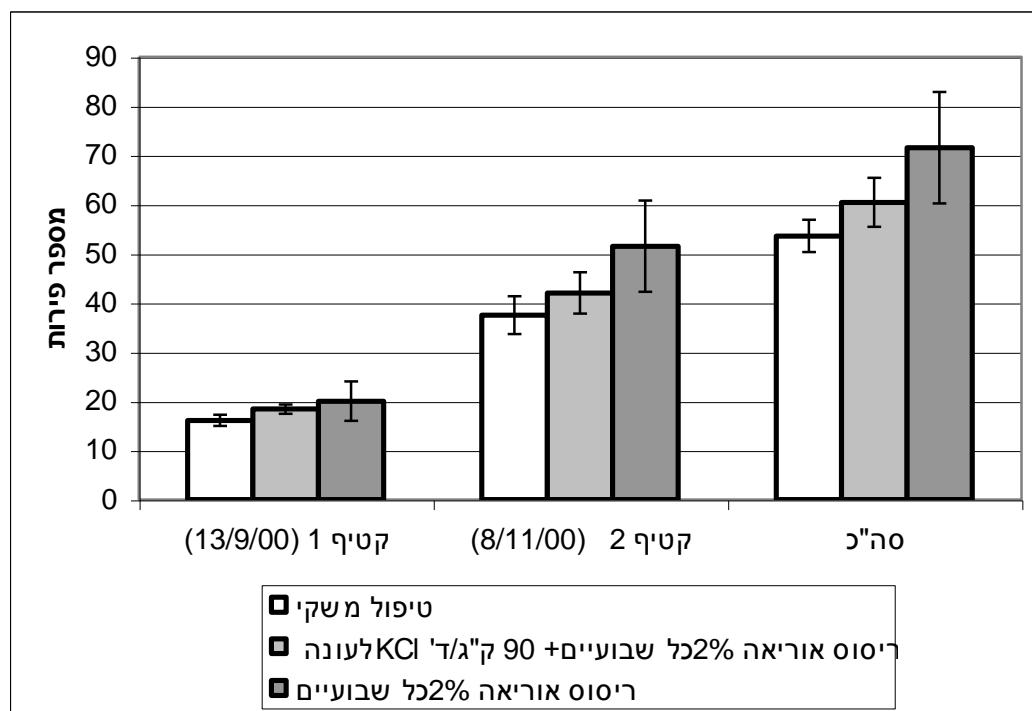
המסקנות הן: להמשיך ולהרחיב את השימוש בהדרנול באופן מבוקר – בעיקר בחלקות בהן היבולים הממוצעים אינם מעבר ל-5 ט"ד'.

שיפור הצבע בזן קיט ע"י הרעבה לחנקן קרקעי ותוספת אשלגן

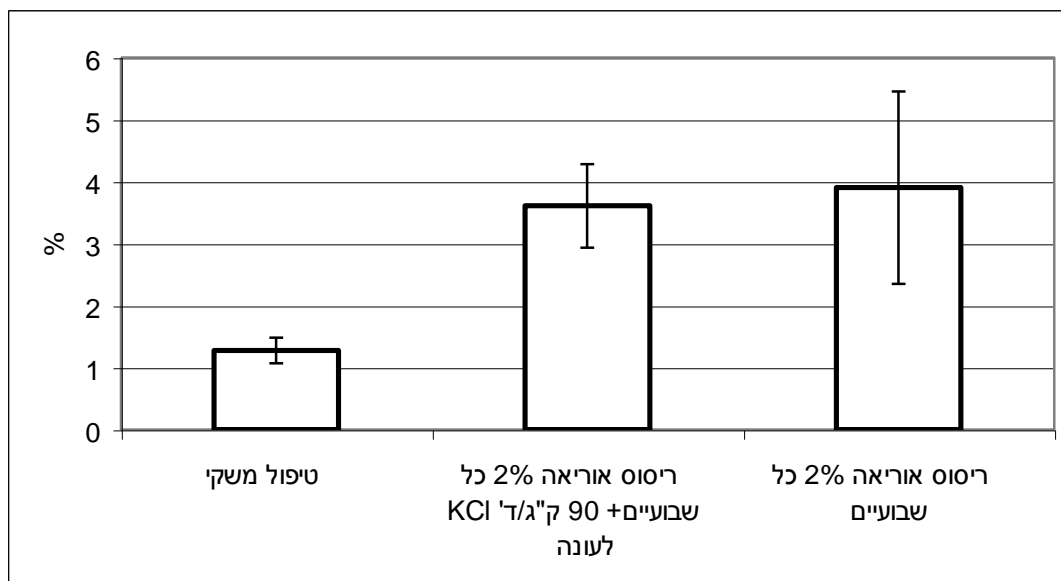
זהו ניסוי שנמשך שנה שלישית וכידוע – הטיפולים כוללים:

1. טיפול משקי – דישון בהשקיה בדשן מורכב מ-K-P עם כ-16 יח' חנקן בעונה.
2. ללא שום דישון קרקעי, אולם עם ריסוסים באוריאה 2% כל שבועיים.
3. דישון קרקעי באשלגן בלבד – 90 ק"ג/ד' אשלגן כלורי בתוספת ריסוס עלוטי באוריאה 2% אחת לשבועיים.

מציור 1 ניתן לראות שישנן שתי השפעות חשובות לגבי הופעה של צבע אדום בזן קיט: האחת קשורה לקטיף מאוחר יותר שמעלה את כמות הפירות "הצבעוניים" בלמעלה מפי 2 עד פי 2.5, כאשר הפרי נקטף כשבעה שבועות מאוחר יותר מהפרי המוקדם של אמצע ספטמבר. ההשפעה השניה היא זו של הדישון והתרומה של הריסוס באוריאה לעומת דישון קרקעי ומגיעה לתוספת של כ-35% בקטיף השני (ציור 1).

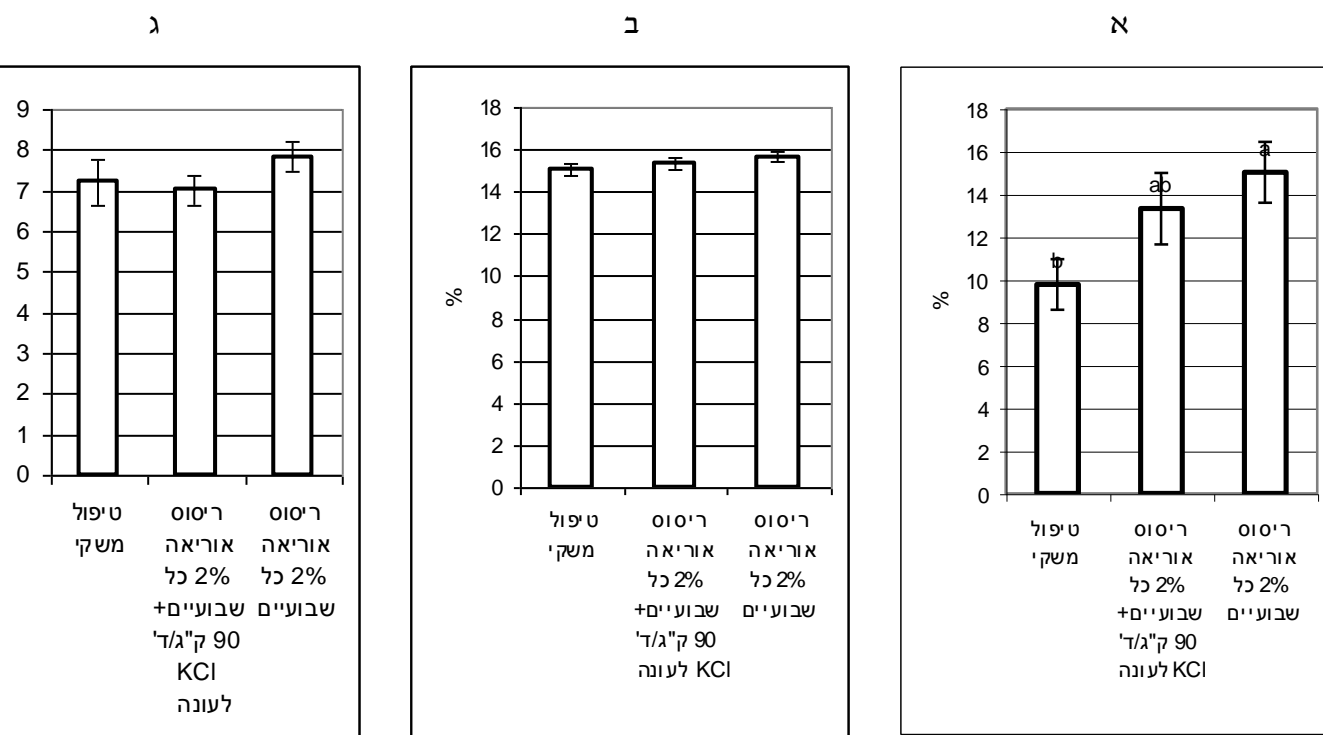

ציור 1: דישון קרקעי ועלוטי בחנקן והשפעתו על מס' הפירות לעץ שיש להם לחי אדומה של 5% ומעלה משטח הפרי. רמת מגשימים, 2000.

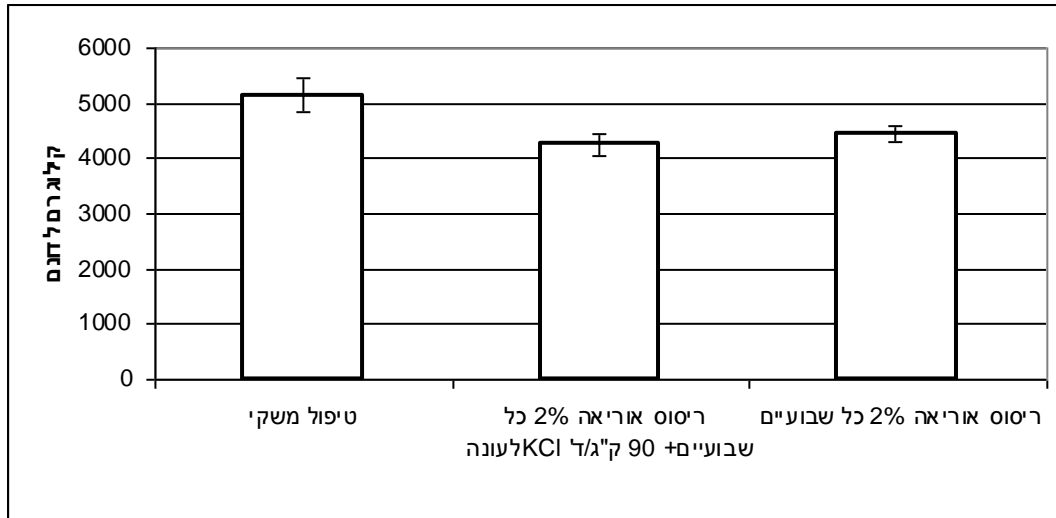
ציור 2: דישון קרקעי ועלוותי בחנקן והשפעתו על אחוז הכיסוי בצבע אדום (בממוצע שכולל פירות ירוקים) בזן קיט. רמת מגשימים, 2000.

כיסוי הצבע האדום בביקורת הוא חלש למדי (ציור 2) ואילו בשני הטיפולים שהחנקן הקרקעי נמנע מהם – יש שיעור צבע אדום נמוך מאוד, אולם גבוה כמעט פי 3 (ציור 2).

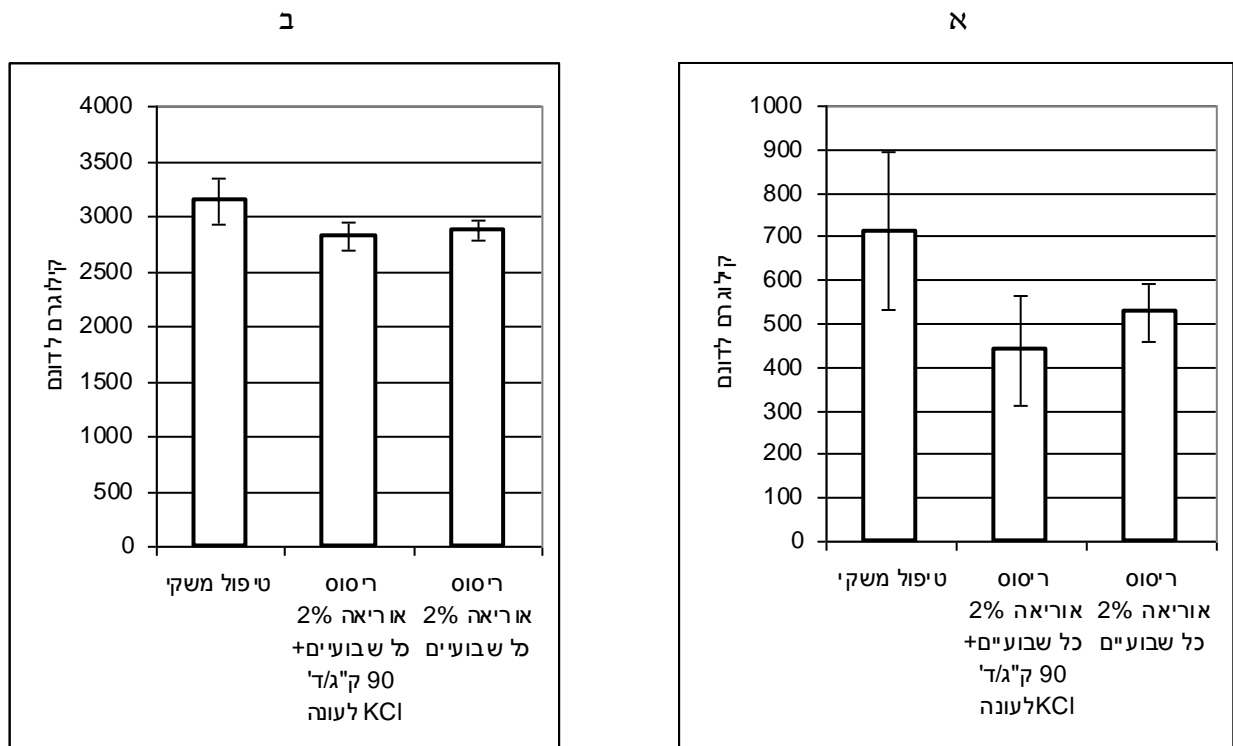
ציור 3: דישון קרקעי ועלוותי בחנקן והשפעתו על אחוז הצבע הצהוב (א'), אחוז הסוכר (ב') ומסי' הימים עד לקבלת פרי רך (ג') כל זאת בפירות שנקטפו בספטמבר 2000 ברמת מגשימים.

ישנו הבדל מובהק בפירוק הכלורופיל ובהופעת צבע צהוב, שהוא כה חשוב למימוש צבע ולהופעה מושכת של הפרי (ציור 3 א'), ונראה שלריסוס באוריאה בלבד יש יתרון. לעומת זאת אין השפעה על רמת הסוכר (ציור 3 ב') וכך הוא גם המצב כנראה גם לגבי מספר הימים עד להתרככות הפרי בחיי המדף שלו (ציור 3 ג').

ציור 4: דישון קרקעי ועלוותי בחנקן והשפעתו על היבול הכללי בזן קיט. רמת מגשימים, 2000.

ביבול ישנה השפעה של כ-1 ט"ד' תוספת בטיפול שקיבל חנקן קרקעי. זהו יבול משמעותי אולם באופן מפתיע – פחות ממה שניתן היה לצפות מעצים שסבלו ממחסור בחנקן דרך הקרקע. יתכן וזהו אות לכך שניתן להתגבר על הצורך בחנקן ע"י ריסוסי עלווה מתאימים (ציור 4).

ציר 5: דישוון בחנקן קרקעי ועלוותי והשפעתו על היבול של גדול מ-6 (א') ושל פרי בגודל 6-9 (ב') בזן קיט. רמת מגשימים, 2000.

שיעור הפרי בגודל הרצוי שהוא 6-9, נראה גבוה ומגיע ל-2,800-3,200 ק"ג/ד' מתוך 4-5 ט"ד' יבול כללי (ציר 5 א'). לעומת זאת יש די הרבה פרי גדול מאוד (גדול מ-6) בביקורת המדושנת קרקעית (ציר 5 ב').

לסיכום – נראה שניתן לשפר את הצבע בזן קיט הן ע"י מניעת מתן חנקן קרקעי והן ע"י דחית הקטיפה לנובמבר. מניעת החנקן עשויה לפגוע ביבול לטווח הקצר (3-5 שנים ראשונות) בסדר גודל של 25%-50% ובבריאות העץ והמטע לטווח היותר ארוך, ולכן יש כנראה לחפש דרכים אחרות לשיפור הצבע – הפסקה זמנית של הדישוון החנקני מידי שנה לא תתרום לשיפור הצבע. הקטיפה המאוחר ידוע כמשפר צבע, אולם יש לקטוף חלק מהפרי כבר בספטמבר מסבות שיוקיות ומסיבות של גודל ובשלות פרי. יש לדחות לדצמבר כל מה שניתן – ובכך לשפר את בצבע לפחות בחלק מהפירות.

**שיפור הפוריות והעלאת היבולים במנגו ע"י
טיפולם לשיפור הפריחה**

ריסוסים לשיפור החנטה ולהקטנת הנשירה בזן מאיה

בניסוי זה היו 3 תת ניסויים – כל אחד מהם טיפל בתכשיר אחר.

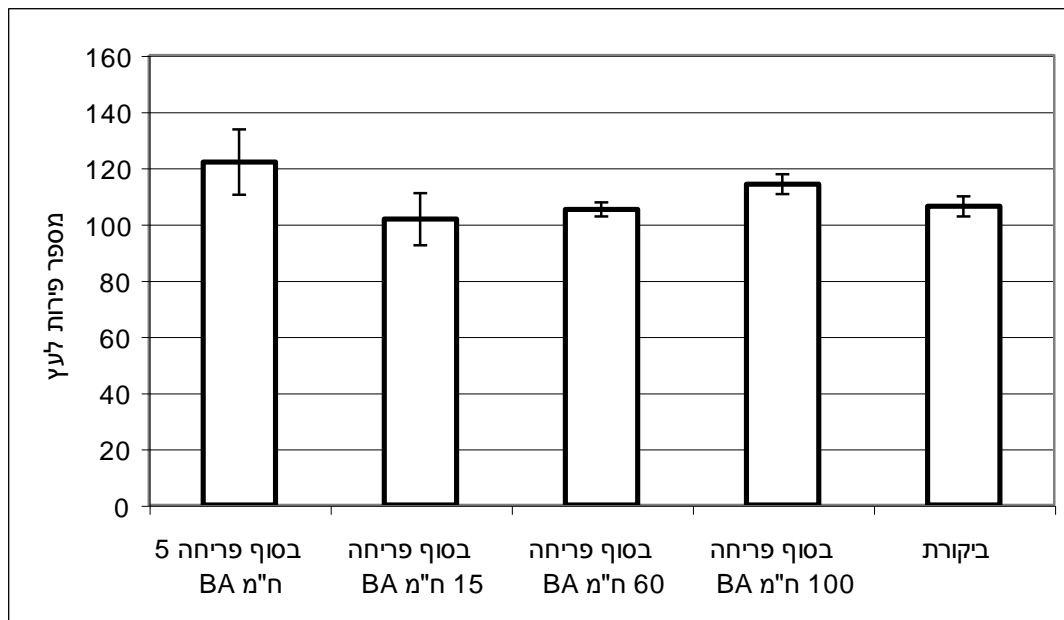
להלן הניסוי שנערך בציטוקינינים:

הטיפולים:

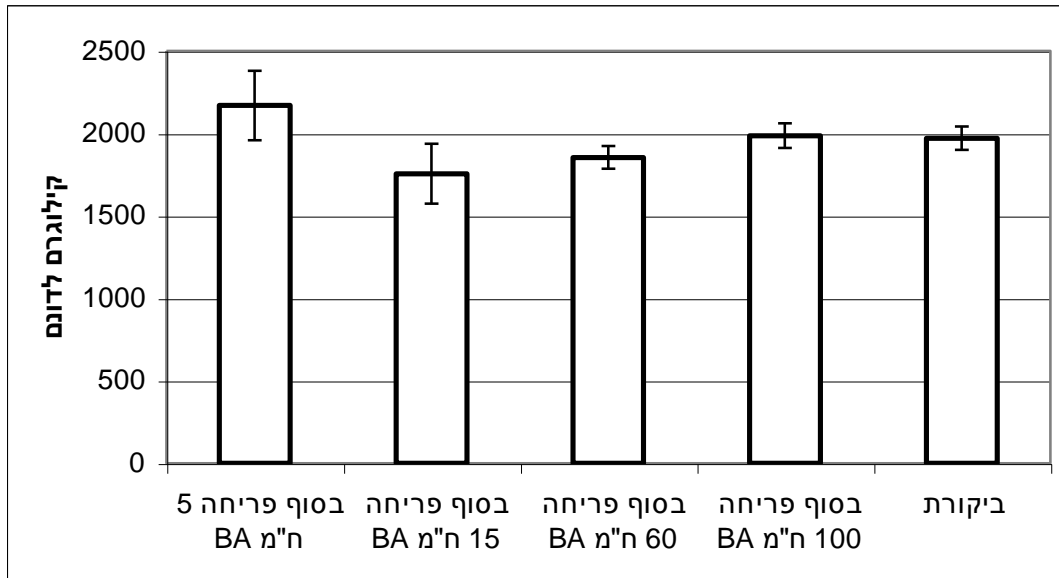
1. ריסוס בבנזיל אדנין 5 ח"מ ח"פ.
2. ריסוס בבנזיל אדנין 15 ח"מ ח"פ.
3. ריסוס בבנזיל אדנין 60 ח"מ ח"פ.
4. ריסוס בבנזיל אדנין 100 ח"מ ח"פ.
5. ביקורת.

רוססו 150 ל"ד', בחמש חזרות עם חמישה עצים לחזרה. כל הטיפולים ניתנו בסוף הפריחה.

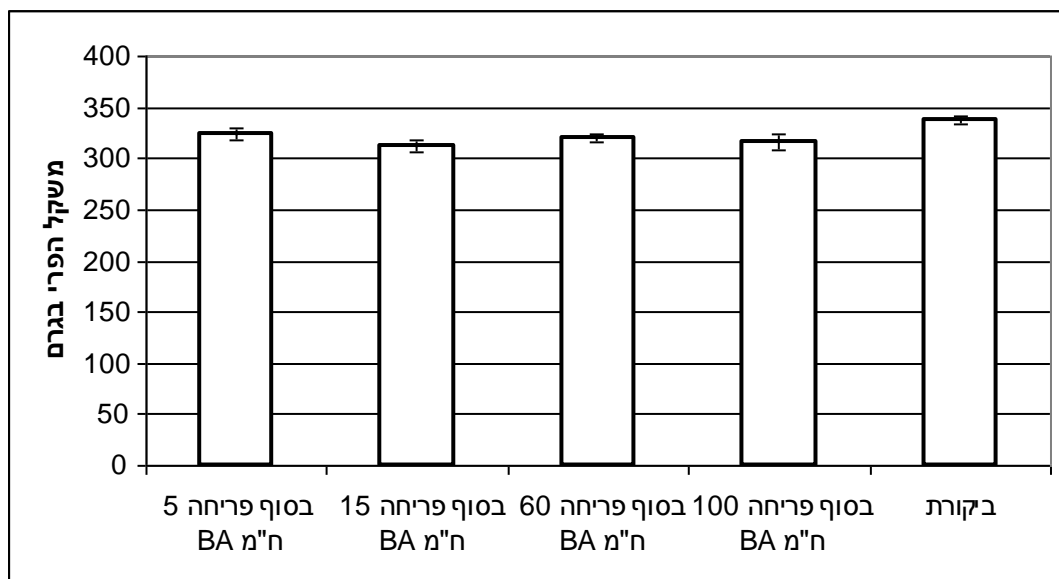
לפי התוצאות נראה שריסוסים בסוף הפריחה אינם משפיעים על החנטה לשום כיוון וישנה רק שאלה באם התוצאה שהתקבלה בספירת הפירות לעץ (ציור 1) בריכוז 5 ח"מ ח"פ היא אמיתית. היבול שבציור 2, לא מראה הבדלים מובהקים מהביקורת גם אם בוחנים זאת לפי מבחן פשוט כגון שגיאת תקן בלבד.

ציור 1: ריסוסים בבנזיל אדנין בסוף פריחה והשפעתם על מסי הפירות בזן מאיה – בקטיף הסופי. רמת מגשימים, 2000.

ציור 2: ריסוסים בבנזיל אדנין בסוף פריחה והשפעתם על היבול הכללי לדגום בזן מאיה. רמת מגשימים, 2000.

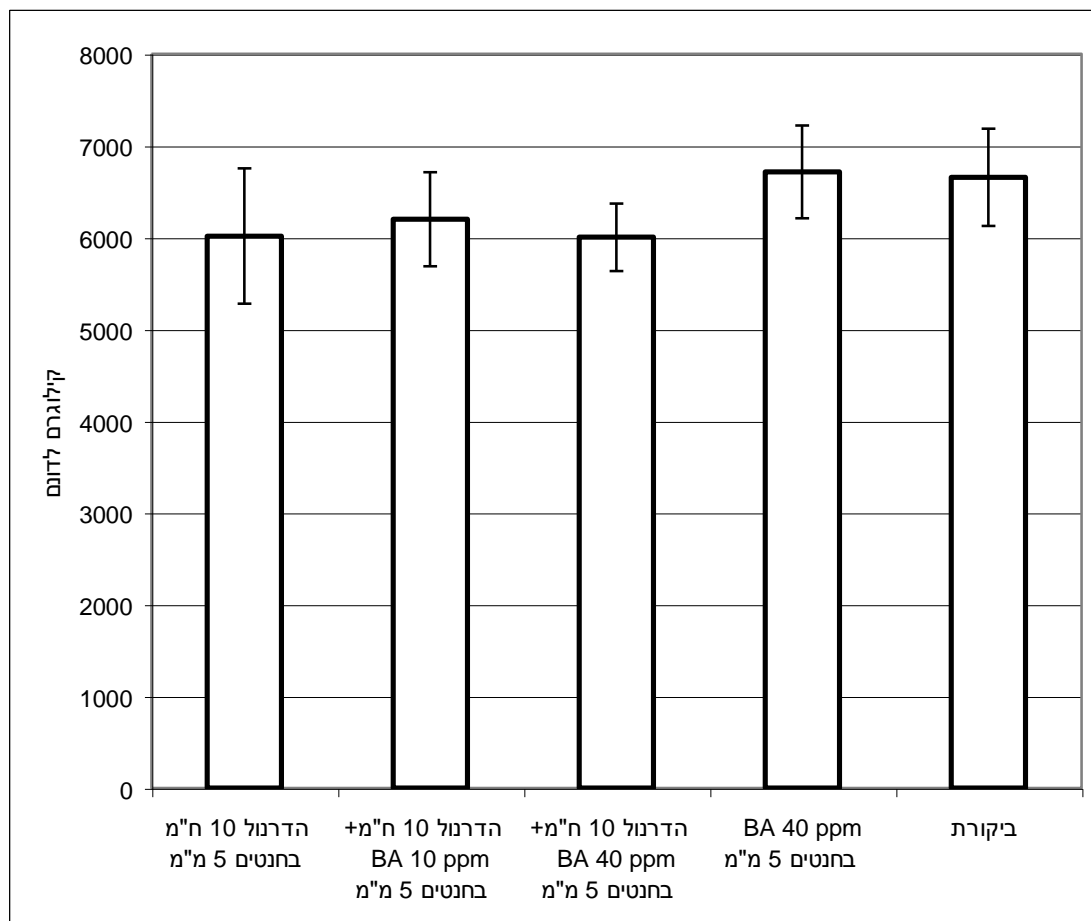

ציור 3: ריסוסים בבנזיל אדנין בסוף פריחה והשפעתם על משקל הפרי הבודד בממוצע בזן מאיה – בקטיף הסופי. רמת מגשימים, 2000.

בהשפעה על גודל הפרי – לא נראתה כל השפעה (ציור 3) וכנראה שניתן לסכם ולומר שריסוס שנעשה בזן מאיה בסוף הפריחה אינו משפיע על פרמטרים הקשורים לחנטה, נשירה וגודל פרי.

הקטנת הנשירה של פירות בקיץ בזן קיט (פיתוח 1)

נעשו ניסויים רבים בעבר בזן קיט שמטרתם היתה להקטין נשירה ולהעלות יבול. מהתוצאות ניתן היה להסיק שריסוס שנעשה בחנטים של 3 מ"מ ובריכוז של 10 ח"מ הדרנול (5 ח"מ 2,4-D) משאיר בידינו יבול יותר גבוה. מאז אנו ממשיכים לבחון את הנושא ברמה של שטחי מודל עם תוצאות משתנות, אולם עם כיוון כללי חיובי. כיוון שמתברר לאחרונה שלזן קיט יש פוטנציאל להניב יבול רצוף לאורך שנים של 6 או 7 ט"ד' ולא של 3-3 ט"ד' כפי שחשבנו בעבר – אנו בוחנים מגוון של אפשרויות מחדש כדי להגיע לפוטנציאל הנ"ל ולהתמיד בו באופן יציב. בכלל האפשרויות האלה, נבחנת מחדש האפשרות להשתמש בציטוקינינים וביניהם בבנזיל אדנין, עקב היותו זמין מסחרית ובעל פעילות בלתי מזיקה במגוון. הניסוי נערך ברמת מגשימים וגם כאן כמו בזן מאיה (ציור 1) – לא נראית השפעה מובהקת של הטיפולים ולכן המסקנה גם כאן היא שלטיפולים בבנזיל אדנין אשר ניתנים ע"ג תפרחות שסיימו פריחה – אין השפעה על היבול.

ציור 1: ריסוסים בבנזיל אדנין בסוף הפריחה של הזן קיט והשפעתם על היבול הכללי לדונם. רמת מגשימים, 2000.